

Sant Martí de Coforb

Capolat

Ubicació

Comarca: Berguedà

Lloc/Adreça: Des de la carretera BV-4241 cal agafar el trencant de Coforb i uns metres abans d'arribar a ca l'Alen cal agafar un trencant a la dreta, trobant l'església a poca distància.

Emplaçament L'església de Sant Martí de Coforb es troba en una ampla carena que baixa en direcció sud-est des dels vessants de la serra de la Tossa, lleugerament enlairada en el centre de la vall de Coforb.

Coordenades:

Latitud: 42.091115342638

Longitud: 1.792336047857

UTM Est (X): 400127

UTM Nord (Y): 4660599

Classificació

Número de fitxa 08045 - 18

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Edifici

Estil / època: Medieval Romànic Modern Barroc Contemporani

Segle XI-XX

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Tipus de protecció: Inexistent

Número inventari IPAC 3123

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil

Ús actual: Religios

Titularitat Privada

Titular: 08044A004000270000SL

Fitxes associades:

Descripció

Es tracta d'una església formada per una nau de planta rectangular orientada de nord-est a sud-oest, amb dues capelles laterals, una a cada banda i amb la sagristia situada a l'extrem nord-oest. L'església no té absis. L'altar actual està situat a l'extrem oest de l'església. A l'extrem est hi ha el cor sobre la porta d'entrada. Sobre la porta situada en el mur de llevant hi ha un campanar d'espadanya de doble obertura. Adossat al mur meridional de l'església hi ha el cementiri i adossada al mur de ponent de l'església es troba la rectoria.

Podem distingir diferents fases a partir dels murs. La primera fase medieval (segle XI) està formada per un parament de carreus allargats visibles en bona part dels murs nord- sud i oest; la segona fase medieval (segle XII) constitueix les filades superiors formades per carreus regulars de pedra tosca, moment en el que es construeix la volta; la fase moderna del segle XVII-XVIII és formada per carreus desbastats junt amb algunes pedres irregulars i es correspon amb el mur de la sagristia; la fase del segle XIX està definida per un paredat més irregular amb la inclusió de pedres petites a mode de tasconeres identificat en les capelles nord, sud i en la part est de la nau central.

Així mateix, podem distingir diverses cantoneres: les de l'edifici medieval estan formades per carreus només desbastats, de gran longitud, de la mateixa alçada de les filades. A la sagristia es combinen les cantoneres de pedra tosca (a la banda de llevant) i carreus de pedra estrets i allargats (a la banda de ponent). Les de la capella nord estan fetes amb carreus de pedra sorrenca, a diferència de la capella sud, on hi trobem carreus de pedra tosca.

Al mur sud hi trobem una porta tapiada amb la llinda plana, de pedra i recolzada sobre muntants formats per carreus de pedra picada disposats en cadena. Al mur del migdia s'aprecia una finestra modificada. L'actual porta d'accés està situada al mur est i s'hi accedeix per una escala; mostra una portalada feta amb maó massís. Sobre la porta hi ha un ull de bou i l'espadanya de doble obertura amb arcs de mig punt.

El sostre interior és fet amb coberta de volta, enguixat i amb motlures senzilles. Les dues capelles laterals també tenen coberta amb volta. La coberta és de teula àrab a dos vessants i disposada directament sobre l'estructura de la volta. La coberta de la capella septentrional és d'un sol vessant (s'allarga la pròpia de l'església); la de la capella meridional és de dos vessants amb el carener perpendicular a la façana sud de l'església; la sagristia es cobreix amb una estructura d'un sol vessant que aprofita el pendent de la teulada en aquell sector.

Observacions:

L'església té elements arquitectonics a tenir presents. En primer lloc, s'observen fins a dues portes: l'actual data dels segles XIX-XX i està situada a la façana est. Consta d'un arc de mig punt fet de maó massís en disposició radial a manera de dovelles, flanquejat per dues pilastres motllurades i coronat

per una cornisa rectilínia. A la façana sud observem una porta tapiada, de línies rectilínies, constituïda per brancals fets amb carreus de pedra picada en disposició alterna i una llinda monolítica amb la inscripció "1813", avui partida al bell mig.

A l'altar major hi observem un retaule de guix emmotllat que data d'inicis del segle XIX. Consta d'una fornícula destinada a contenir la imatge del sant patró. Així mateix, també destaquem la presència d'altres dos retaules, situats a les capelles laterals (de nord i sud). Datats del segle XIX i són fets amb guix emmotllat.

Al mur nord hi ha una fornícula, que podria datar del segle XIX. Està feta de guix emmotllat i sota la pintura -blanca- actual es conserven restes de policromia mural del segle XIX. Llur fornícula fa d'emmarcament a un gran crucifix.

Dins l'església es conserven dues piques beneiteres al mur est, de marbre esculpit i polit. Al mur nord hi trobem una pica baptismal de perímetre poligonal, motllurada i col·locada sobre una pilastra hexagonal, que es podria datar del segle XIX.

Davant del presbiteri hi ha una làpida funerària, emmarcada pels blocs que conformen l'obertura de la tomba. La llosa és de forma rectangular i consta de tres blocs de pedra quadrangulars. Presenta una inscripció ordenada en 6 línies, al terç superior, i la data dins una cartel·la, al terç central.

Transcripció: "AYI...[?] / ..SA DE CA[L] / [R]OSINYOLL / ..EF ESTEVE / MONTAN / YA / 1827".

Destaquem un cairó situat al terra de la fornícula meridional de la nau que data dels segles XVIII-XIX. És de ceràmica emmotllada i dins d'aquest observem una inscripció il·legible, distribuïda en tres línies.

Història

L'església de Sant Martí de Coforb surt esmentada en la documentació en els anys 990/1010, 1544 i el 1769. L'anàlisi de l'edifici ens indica els següents moments constructius:

Segle XI: la nau de l'església tindria les dimensions actuals (10 m x 5,7 m de planta), probablement tenia un absis, avui desaparegut, a la banda de llevant. Basant-nos en el gruix inicial dels murs, en aquest moment el sostre deuria ser de fusta. La porta de l'església, com és usual en les esglésies romàniques, estaria situada en el mur meridional.

Segle XII-XIII: es fa la volta de l'església, a tal efecte s'eleva els murs i es construeix un reforç a l'interior, en base a un mur adossat amb quatre fornícules (dues per banda) amb arc de mig punt.

Segle XVII-XVIII: es construeix la sagristia adossada al mur nord de l'església. També en aquesta època es construeix el cementiri actual adossat al mur sud de l'església.

Segle XIX: a principis de segle desapareix l'absis i s'allarga la nau cap a llevant on s'instal·la el cor; també es construeix la capella nord foradant la fornícula occidental d'aquest sector. Poc temps després es construeix la capella meridional en el lloc de la porta primitiva i s'obre una nova porta en el mur sud de l'ampliació de la nau de l'església. En aquesta època es construeix també el campanar d'espadanya sobre el mur de llevant, és de dues obertures amb arcs de mig punt fet amb dovelles de pedra tosca, probablement, és reaprofitat.

Segle XX: s'edifica la gran porta d'accés a l'església en la façana de llevant, amb les escales i el nou accés al cementiri. En el mateix moment, es tapia la porta d'accés a l'església situada en el mur meridional. També en aquesta època s'eleva el mur occidental del cementiri i s'adossa al mur meridional de la sagristia.

Bibliografia

SOCIETAT D'ARQUEOLOGIA DEL BERGUEDA (2004). Inventari i Catalogació del Patrimoni Cultural moble i immoble del Municipi de Capolat. Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Sant Martí de Coforb, Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. Direc...](#)

